

De vertaling van deze pagina is automatisch geproduceerd met behulp van machinevertaling [\[Link\]](#). Machinevertalingen kunnen fouten bevatten die de duidelijkheid en nauwkeurigheid van de informatie kunnen schaden; de Ombudsman kan niet aansprakelijk worden gehouden voor eventuele afwijkingen. Voor de grootste mate van betrouwbaarheid en rechtszekerheid wordt verwezen naar de bronversie in het Engels (klik op de link hierboven). Meer informatie vindt u in ons [taal- en vertaalbeleid](#) [\[Link\]](#).

Besluit in zaak 1375/2016/JAS over de behandeling door de Europese Commissie van bezorgdheid over de verlenging van de goedkeuring van het herbicidenbestanddeel glyfosaat

Besluiten

Zaak 1375/2016/JAS - Geopend op 08/02/2017 - Besluit over 08/02/2017 - Betrokken instelling Europese Commissie (Geen wanbeheer vastgesteld) |

De zaak betrof de verbintenis van de Europese Commissie met klager, een Brits onderdaan, die er al meer dan een jaar contact mee had met betrekking tot de verlenging van de goedkeuring voor glyfosaat, een werkzame stof in onkruidverdelgers. Na verschillende briefwisselingen heeft de Commissie besloten de klager niet langer te antwoorden. Klager zei dat hij de Commissie was blijven schrijven omdat hij van mening was dat hij de gegronde bezwaren die hij had geuit, niet naar behoren had aangepakt.

Het is een goed bestuur dat een overheidsorgaan naar behoren met de burgers correspondeert. Dit is met name van belang voor EU-instellingen, zoals de Commissie, aangezien er altijd een groter inherent risico bestaat dat dergelijke supranationale organen afstandelijk lijken voor de burgers. Het is echter ook in het algemeen belang dat de inspanningen om contacten met de burgers te onderhouden redelijk en evenredig zijn. Als correspondentie van een burger repetitief wordt, kan het geen nuttig doel hebben om die correspondentie voort te zetten.

De Ombudsman onderzocht de kwestie en kwam tot de bevinding dat de Commissie de in de brieven van klager aan de orde gestelde kwesties en zorgen meermaals had aangepakt. Zij heeft het proces van wetenschappelijke evaluatie voor de beoordeling van stoffen zoals glyfosaat uitvoerig toegelicht. Bovendien is er nog geen beslissing genomen over het al dan niet verlengen van de goedkeuring van glyfosaat; in afwachting van dat besluit is de bestaande goedkeuring op korte termijn verlengd. De Ombudsman concludeerde derhalve dat de Commissie naar behoren met klager had gecommuniceerd en dat er geen sprake was van wanbeheer door de Commissie.

De zaak betrof de verbintenis van de Europese Commissie met klager, een Brits onderdaan, die er al meer dan een jaar contact mee had met betrekking tot de verlenging van de goedkeuring voor glyfosaat, een werkzame stof in onkruidverdelgers. Na verschillende briefwisselingen heeft de Commissie besloten de klager niet langer te antwoorden. Klager zei dat hij de Commissie was blijven schrijven omdat hij van mening was dat hij de gegronde bezwaren die hij had geuit, niet naar behoren had aangepakt.

Het is een goed bestuur dat een overheidsorgaan naar behoren met de burgers correspondeert. Dit is met name van belang voor EU-instellingen, zoals de Commissie, aangezien er altijd een groter inherent risico bestaat dat dergelijke supranationale organen afstandelijk lijken voor de burgers. Het is echter ook in het algemeen belang dat de inspanningen om contacten met de burgers te onderhouden redelijk en evenredig zijn. Als correspondentie van een burger repetitief wordt, kan het geen nuttig doel hebben om die correspondentie voort te zetten.

De Ombudsman onderzocht de kwestie en kwam tot de bevinding dat de Commissie de in de brieven van klager aan de orde gestelde kwesties en zorgen meermaals had aangepakt. Zij heeft het proces van wetenschappelijke evaluatie voor de beoordeling van stoffen zoals glyfosaat uitvoerig toegelicht. Bovendien is er nog geen beslissing genomen over het al dan niet verlengen van de goedkeuring van glyfosaat; in afwachting van dat besluit is de bestaande goedkeuring op korte termijn verlengd. De Ombudsman concludeerde derhalve dat de Commissie naar behoren met klager had gecommuniceerd en dat er geen sprake was van wanbeheer door de Commissie.

De achtergrond van de klacht

1. Klager, een Brits onderdaan, heeft in 2015 en 2016 herhaaldelijk een brief aan de Europese Commissie gericht over de **verlenging** van de goedkeuring van **glyfosaat**, een werkzame stof die wordt gebruikt bij de productie van veelgebruikte **herbiciden**.

2. De achtergrond is als volgt. Sinds 2012 wordt glyfosaat geëvalueerd voor een **mogelijke verlenging van de EU-brede goedkeuring** overeenkomstig de procedures van de EU-wetgeving [1]. In januari 2014 lanceerde de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) haar peer review van het Duitse rapport over glyfosaat. Duitsland is de leidende lidstaat die verantwoordelijk is voor de beoordeling van de verlenging. In maart 2015 publiceerde het Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek (IARC), een gespecialiseerd kankeragentschap van de Wereldgezondheidsorganisatie, een rapport waarin staat dat glyfosaat „*waarschijnlijk kankerverwekkend is voor de mens*” [2]. Vervolgens heeft de Commissie de EFSA verzocht de bevindingen van het IARC te onderzoeken om tot haar eigen conclusies te komen.

3. In november 2015 heeft de EFSA geconcludeerd dat het *onwaarschijnlijk is dat glyfosaat een kankerverwekkend gevaar voor de mens oplevert en dat het bewijsmateriaal geen aanleiding geeft tot indeling met betrekking tot het carcinogeen potentieel ervan* [3].

4. Vervolgens hebben de EU-lidstaten geen overeenstemming bereikt over de verlenging van de goedkeuring van glyfosaat vóór het verstrijken van de bestaande goedkeuringsperiode [4] . Een aantal lidstaten achtte het passend een advies van het Comité risicobeoordeling van het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) in te dienen alvorens een besluit over de verlenging te nemen.

5. In juni 2016 heeft de Commissie **de goedkeuring van glyfosaat tijdelijk verlengd** tot uiterlijk eind 2017 [5] . Het heeft dit gedaan om ECHA de tijd te geven om zijn advies over glyfosaat uit te brengen. Zij verklaarde dat de bevindingen van ECHA vervolgens in aanmerking zouden worden genomen wanneer de lidstaten en de Commissie een besluit nemen over de verlenging van de goedkeuring van glyfosaat.

6. Tegelijkertijd heeft de Commissie een aantal aanbevelingen gedaan met betrekking tot het gebruik van producten op basis van glyfosaat [6] . Deze omvatten een versterkte controle op het gebruik vóór de oogst van glyfosaat en een verplichting om het gebruik ervan op specifieke plaatsen, zoals in openbare parken en speeltuinen, tot een minimum te beperken.

7. Klager heeft de Commissie een brief gestuurd over de verlenging van glyfosaat in 2015 en 2016 ongeveer twintig keer. De Commissie heeft de klager meerdere malen geantwoord. Uiteindelijk deelde de Commissie klager mee dat zij niet langer zou reageren op toekomstige correspondentie over dit onderwerp, aangezien zij deze repetitief achtte.

8. In september 2016 diende klager een klacht in bij de Ombudsman. Klager verduidelijkte dat zijn bezorgdheid niet zozeer bestond uit de weigering van de Commissie om op zijn correspondentie te antwoorden, maar met „het verzuim van EU-ambtenaren om de in deze brieven geuite zeer geldige punten van zorg aan te pakken”. De klager voerde met name aan dat glyfosaat „werd beoordeeld als een herbicide [...] het is ook een biocide, waarvan niets wordt gezegd”.

Het onderzoek

9. De Ombudsman opende een onderzoek naar de klacht en besloot elk verband te onderzoeken tussen het besluit van de Commissie om te stoppen met het contact met klager en de vraag of hij daadwerkelijk had gereageerd op de door hem aan de orde gestelde kwesties. Bijgevolg heeft dit onderzoek betrekking op het besluit van de Commissie om niet langer in overeenstemming te zijn met de klager en op de vraag of het zijn bezorgdheid over de goedkeuring van het herbicideingrediënt glyfosaat heeft aangepakt.

10. De Ombudsman voerde vervolgens een grondige analyse uit van de correspondentie tussen de Commissie en klager en verzocht klager om aanvullende informatie. Ook deed ze haar eigen achtergrondonderzoek.

Bewering dat de Commissie ten onrechte had opgehouden met klager te corresponderen en zijn bezorgdheid niet had beantwoord

Argumenten van de klager en de instelling

11. Klager heeft bij de Commissie verschillende zorgen geuit over de gevolgen van glyfosaat voor de menselijke gezondheid. Hij beweerde dat de aanpak van de Commissie gebrekkig was en niet in staat was een aantal belangrijke kwesties aan te pakken. De klager stelde ook vraagtekens bij de wetenschappelijke beoordeling van de EFSA en die van Duitsland, de lidstaat die verantwoordelijk is voor het beoordelingsverslag over de verlenging.

12. De Commissie heeft klager de procedure voor de verlenging van de goedkeuring van glyfosaat, die op dat moment nog aan de gang was, toegelicht. De Commissie merkte op dat het proces gepaard ging met een collegiale toetsing door de EFSA en door alle andere EU-lidstaten van de beoordeling die reeds door de Duitse autoriteiten is uitgevoerd. De Commissie verklaarde ook dat zij de door klager naar voren gebrachte informatie en zorgen serieus heeft genomen. De Commissie verklaarde dat de door de klager genoemde publicaties tijdens de wetenschappelijke evaluatie in aanmerking waren genomen. Zij voegde eraan toe dat er een openbare raadpleging was gehouden, waardoor burgers en andere belanghebbenden een platform hadden om hun zorgen kenbaar te maken. Zij verklaarde dat de conclusie van de EFSA en de achtergronddocumenten (met inbegrip van het verslag van Duitsland) openbaar waren gemaakt [7] .

13. Tot slot verklaarde de Commissie dat zij de zorgen en angsten van de burgers over glyfosaat en hun blootstelling aan glyfosaat uit voedsel en andere bronnen begrijpt. Het was dan ook van belang ervoor te zorgen dat een degelijke wetenschap de besluitvorming ten grondslag lag. Wat carcinogeniteit betreft, zei de Commissie dat de conclusie van de EFSA dat glyfosaat „*onwaarschijnlijk een kankerverwekkend gevaar voor de mens oplevert*” werd ondersteund door de risicobeoordeling van glyfosaat van de Gezamenlijke Voedsel- en Landbouworganisatie van de VN/Wereldgezondheidsorganisatie voor residuen van bestrijdingsmiddelen (JMPR) in mei 2016. De gezamenlijke vergadering had geconcludeerd dat het *onwaarschijnlijk is dat glyfosaat „een kankerverwekkend risico voor mensen vormt door blootstelling via het dieet”* [8] . De Commissie verklaarde dat het *EU-regelgevingssysteem voor pesticiden uiterst robuust is en garandeert dat stoffen aan een strenge wetenschappelijke beoordeling worden onderworpen voordat een besluit wordt genomen over de vraag of ze al dan niet kunnen worden goedgekeurd. Stoffen worden alleen goedgekeurd wanneer is aangetoond dat er onder realistische gebruiksomstandigheden geen onaanvaardbare gevolgen voor de gezondheid van mens of dier of voor het milieu zijn.* De Commissie heeft verklaard dat zij stoffen van de markt zal blijven verwijderen wanneer niet kan worden aangetoond dat aan de strenge goedkeuringscriteria is voldaan.

14. De Commissie heeft de klager ongeveer zeven brieven gestuurd voordat zij besloot te stoppen met antwoorden.

Beoordeling van de Ombudsman

15. Het is goed bestuur voor een overheidsorgaan om rechtstreeks te corresponderen met

burgers die bezorgdheden hebben geuit met betrekking tot het overheidsbeleid. Dit is met name belangrijk voor EU-instellingen, zoals de Commissie, omdat er een groter inherent risico bestaat dat zij, als supranationale organen, op afstand lijken voor de burgers. Het is echter ook in het algemeen belang dat de omvang van deze correspondentie redelijk en evenredig is. Indien specifieke correspondentie van een burger repetitief of buitensporig wordt, kan het onevenredig worden om die specifieke correspondentie voort te zetten.

16. In dit geval is de Ombudsman van oordeel dat de Commissie de in de brieven van klager aan de orde gestelde kwesties en zorgen herhaaldelijk heeft aangepakt. Zij legde **in detail** het proces van wetenschappelijke evaluatie uit dat is opgezet om stoffen zoals glyfosaat te beoordelen. De Commissie legde ook uit hoe zij de uiteenlopende conclusies over carcinogeniteit had aangepakt. In het bijzonder heeft de Commissie klager meegedeeld dat de door hem geciteerde publicatie ter ondersteuning van het argument betreffende de biocide van glyfosaat in aanmerking was genomen bij de algehele beoordeling [9] . De Ombudsman concludeert derhalve dat de Commissie adequaat met klager heeft gecommuniceerd. Zij concludeert ook dat de voortgezette correspondentie van klager over deze kwestie inderdaad repetitief was geworden en dat het derhalve geen goed gebruik was van openbare middelen om die specifieke correspondentie voort te zetten. Tegelijkertijd erkent de Ombudsman dat de voortzetting van de correspondentie door klager, vanuit zijn standpunt, zijn oprechte bezorgdheid over glyfosaat weerspiegelde en niet bedoeld was om vexatoir te zijn. In alle omstandigheden is de Ombudsman echter van oordeel dat het besluit van de Commissie om deze specifieke correspondentie te beëindigen geen wanbeheer vormde.

17. De klager **stelde ook vraagtekens bij de wetenschappelijke evaluatie** door de EFSA en het besluit van de Commissie op basis van de conclusies van de EFSA. Ondanks de inspanningen van de Commissie om klager uitleg te geven, was klager van mening dat de Commissie geen rekening had gehouden met de door hem geuite bezorgdheid over de schade die volgens hem zou worden veroorzaakt door de verlenging van de goedkeuring van glyfosaat.

18. Ten eerste merkt de Ombudsman op dat zij niet over de deskundigheid beschikt om de wetenschappelijke beoordeling van de betrokken gespecialiseerde wetenschappelijke organen te evalueren. Zij kan echter nagaan of dergelijke instanties de burgers voldoende informatie over hun werk hebben verstrekt. Wat het onderhavige onderzoek betreft, lijkt dit het geval te zijn geweest.

19. De Ombudsman merkt ook op dat de Commissie de goedkeuring van glyfosaat niet heeft verlengd. Zij heeft zijn eerdere goedkeuring (uiterlijk eind 2017) **tijdelijk verlengd** om het advies van ECHA beschikbaar te hebben wanneer zij besluit over een eventuele verlenging van de goedkeuring. Het advies van het Comité risicobeoordeling van het ECHA moet eind november 2017 [10] worden uitgebracht. Zodra het advies beschikbaar is, zullen de lidstaten samen met de Commissie beslissen of de goedkeuring van glyfosaat al dan niet wordt verlengd. De Ombudsman merkt ook op dat zowel EFSA [11] als ECHA [12] **openbare raadplegingen** hebben gehouden over glyfosaat in het kader van hun respectieve wetenschappelijke evaluaties.

20. Zoals hierboven uiteengezet, lijken een aantal wetenschappelijke instanties — het IARC („*waarschijnlijk kankerverwekkend voor de mens*”), de JMPR („*waarschijnlijk geen kankerverwekkend risico voor de mens als gevolg van blootstelling via de voeding*”) en de EFSA („*het onwaarschijnlijk dat het een kankerverwekkend gevaar voor de mens zal vormen*”) — tot enigszins verschillende conclusies te zijn gekomen met betrekking tot het kankerverwekkende potentieel van glyfosaat. Sommige van deze variaties kunnen voortvloeien uit de verschillende beoordelingsmethoden die door deze wetenschappelijke instanties worden toegepast. De conclusie van het IARC is met name gebaseerd op een „risicobeoordeling”, terwijl de JMPR-beoordeling een risicobeoordeling is; de eerste houdt geen rekening met de mate van blootstelling of inname waarbij glyfosaat waarschijnlijk gevaarlijk is, terwijl dit laatste betrekking heeft op risico's bij normale of verwachte niveaus van blootstelling of inname [13] . Gezien dit in aanmerking genomen lijkt het besluit van de Commissie om het wetenschappelijk advies van ECHA af te wachten een redelijke aanpak.

21. Gezien al het bovenstaande concludeert de Ombudsman dat er geen sprake was van wanbeheer door de Commissie.

Conclusie

Op basis van het onderzoek naar deze klacht sluit de Ombudsman deze af met de volgende conclusie [14] :

Er was geen sprake van wanbeheer door de Commissie.

Klager en de Commissie zullen van dit besluit in kennis worden gesteld.

Straatsburg, 08/02/2017,

Emily O'Reilly

Europese Ombudsman

[1] Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PB 2009, L 309, blz. 1).

[2] <http://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/MonographVolume112.pdf> [Link]

[3] <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302> [Link]

[4] http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-16-2357_de.htm [Link]

[5] Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1056 van de Commissie van 29 juni 2016 tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 540/2011 wat betreft de verlenging van de goedkeuringsperiode van de werkzame stof glyfosaat (PB 2016, L 173, blz. 52), beschikbaar op: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1056> [Link]

[6] Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1313 van de Commissie van 1 augustus 2016 tot wijziging van uitvoeringsverordening (EU) nr. 540/2011 wat betreft de voorwaarden voor de goedkeuring van de werkzame stof glyfosaat (PB 2016, L 208, blz. 1), beschikbaar op: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2016.208.01.0001.01.ENG [Link]

[7] Beschikbaar op: <https://www.efsa.europa.eu/en/press/news/151119a> [Link]

[8] <http://www.who.int/foodsafety/jmprsummary2016.pdf?ua=1> [Link]

[9] Specifiek, de Commissie zei dat de publicatie door Samsel en Seneff, "Glyfosaat Suppression van Cytochrome P450 Enzyme en aminozuur biosynthese door het darmmicrobiom: Entropy 2013, 15, 1416-1463, is door de rapporterende lidstaat geëvalueerd en in aanmerking genomen in de collegiale toetsing voor glyfosaat. Klager baseerde zich met name op deze publicatie in het kader van zijn stelling dat glyfosaat als biocide moest worden beoordeeld.

[10] <https://echa.europa.eu/chemicals-in-our-life/hot-topics/glyphosate> [Link]

[11] Zie in dit verband het besluit in zaak 952/2014/OV betreffende de openbare raadplegingsprocedure van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) voor de verlenging van de goedkeuring van het herbicid glyfosaat, beschikbaar op: <https://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/61376/html.bookmark> [Link]

[12] https://echa.europa.eu/view-article/-/journal_content/title/public-consultation-on-the-harmonised-classification-and-label [Link]

[13] Voor een uitgebreidere uitleg, zie <http://www.who.int/foodsafety/faq/en/> [Link]

[14] Informatie over de herzieningsprocedure van de Ombudsman is te vinden op de [website](http://www.ombudsman.europa.eu/en/atyourservice/complainantsrights.faces) [Link]: <http://www.ombudsman.europa.eu/en/atyourservice/complainantsrights.faces> [Link]